

EL PROCÉS DEL COMPOSTATGE

Comencem a notar aquest procés quan el compostador ha arribat a la meitat del seu volum. Aquest consta de dues fases:

Fase de descomposició

Aquesta fase es reconeix perquè la pila del compostador puja molt de temperatura. Quan remenen surt baf de l'escalfor. La fermentació es dona en els 30 cm superiors del compostador que és on aboquem els nous materials. Disminueix ràpidament el volum de la pila.

Fase de maduració

Aquesta fase és la que dura més temps. No genera calor, i es caracteritza per l'aparició de petits animalons -invertebrats- que ens ajuden en el procés.

QUÈ TROBEM A LA PILA DE COMPOSTATGE?

La presència de microorganismes descomponedors i animals invertebrats detritívors ens ajuda en el procés del compostatge.

Quan comença a haver temperatura s'inicia el procés de descomposició de la matèria orgànica per part de microorganismes com fongs, bacteries i actinomicets.

Quan olorem el compost i sentim la típica olor a bosc és deguda als actinomicets.

Més tard apareixen els animalons invertebrats anomenats detritívors que també ajuden en el procés del compostatge.

Els més freqüents són:

- **Mosques comunes:** són normals. Si molesten deixeu la tapa oberta durant la nit.
- **Larves de mosca soldat:** no heu barrejat bé la fracció verda o humida i la fracció llenyosa o seca a parts iguals.

• **Formigues:** el compostador està massa sec i han fet el niu. Cal remenar bé tot el compostador.

• **Llimacs:** mengen matèria verda. També són indicadors de massa humitat en la pila.

• **Larves d'escarabat de jardí:** normalment els trobem a la zona de la pila més vella. Indiquen bona salut de la pila. Els escarabats s'alimenten de les parts mortes de les plantes.

• **Tisorettes:** ajuden a la descomposició de la matèria orgànica. També ens controlen la població d'animalons dins i fora del compostador.

• **Paneroles:** en tenim de dos tipus. Les que es cargolen al tocar-les són indicadores de que el compost està madur. Les trobem a la part baixa del compostador.

• **Cucs de terra i femer:** els cucs de terra apareixen quan el compost ja està madur. Els cucs de femer s'alimenten de matèria orgànica fresca.

COM SABEM SI EL COMPOST ESTÀ FET?

El compost triga entre 6 i 8 mesos a madurar. Cal tenir en compte que a l'hivern el procés és més lent que a l'estiu, degut a les baixes temperatures.

- ➔ Té un color marró fosc o negre i taca molt poc les mans perquè no és gaire humit.
- ➔ Fa olor de terra de bosc.
- ➔ No s'hi reconeix cap tipus de resta, excepte alguna branqueta o pinyols, que triguen més a descompondre's i que es poden separar amb un garbell per tornar-los a posar dins el compostador.
- ➔ La temperatura és la de l'ambient per la falta d'activitat dels organismes, no fumeja.

Per saber si ja es pot utilitzar podem fer la prova de la germinació amb llavors de mongeta. Si aquestes tarden de 3 a 10 dies a néixer, i no presenten cap mena de taca a la tija ni a les arrels, vol dir que està a punt.

NORMES PER UN BON COMPOSTATGE

1 CAL MUNTAR EL COMPOSTADOR DIRECTAMENT A TERRA

La matèria orgànica que generem conté un 80% d'aigua. Dins del compostador es generen sucs i cal instal·lar-lo directament a terra per a que permeti un correcte drenatge. Quan comencem la pila, farem un llit amb matèria orgànica llenyosa tocant la terra per ajudar a airejar i drenar.

2 CAL BARREJAR MATÈRIA ORGÀNICA VERDA I MATÈRIA ORGÀNICA LLENYOSA A PARTS IGUALS

«Aquest és el secret d'un bon compostaire, distingir els dos tipus de matèria orgànica que posarem al compostador: verda o fracció humida i llenyosa o fracció seca».

Entenem per matèria orgànica verda les restes de cuina, la gespa i, en general les parts tendres de la planta. També la gallinassa, fems de conill i altres herbívors.

Entenem per matèria orgànica llenyosa les fulles seques, la palla, herba seca, els encenalls, les serradures i la poda triturada. És a dir els materials secs rics en cel·lulosa.

Seguint aquestes normes bàsiques mai no patirem pudors ni mosques

3 CAL REMENAR CADA VEGADA

A banda de posar matèria orgànica verda i llenyosa a parts iguals, és important remenar i evitar que es formin capes. Així la barreja està equilibrada i la pila ben airejada, de manera que els fongs i bacteris poden treballar en condicions òptimes.

4 CAL MANTENIR LA HUMITAT DINS DEL COMPOSTADOR

L'aigua és imprescindible pels microorganismes del procés del compostatge, per això cal vigilar que la pila no s'assequi. Un excés d'humitat tampoc no és bo: si la pila està massa xopa la deixarem sense espais d'aire i quan falta oxigen arriben les males olors.

Com a regla general sabrem si la humitat dins del compostador és correcte si quan l'obrim:

- 1 ➔ la pila no es veu seca
- 2 ➔ la tapa té «gotes de vapor»
- 3 ➔ l'olor que sentim és de terra de bosc

Si no és així i fa mala olor és perquè hem mullat massa la pila, cal remenar-la bé per a que s'airegi.

Restes que es poden compostar

Restes de fruita i verdura

Pa sec i restes de menjar cuinat

Gespa i altres herbes

Flors, rams i fulles verdes o seques

Restes de collita

Petita poda i branques triturades

Serradures de fusta natural

Closques d'ous i fruita seca

Marro de cafè i restes d'infusions

Composta amb moderació

Restes de carn i peix, ossos, espines i restes de marisc, taps de suro, paper de cuina i tovallons de paper bruts de menjar, cítrics, cendres de fusta i carbó.

No compostis!

Serradures de fusta tractada o conglomerats, residus inorgànics i no biodegradables, pinassa, pols d'escombrar, excrements d'animals, paper i cartró amb tintes i burilles de cigarreta.

QUÈ ÉS LA MATÈRIA ORGÀNICA VERDA I LLENYOSA ?

Matèria orgànica verda o fracció humida

Restes de fruita i verdura, restes de carn i peix, restes de menjar cuinat, flors i rams, gespa, restes de l'hort.

Matèria orgànica llenyosa o fracció seca

Closques d'ou, fruits secs i marisc, ossos i espines, taps de suro, poda i fulles seques.

EL COMPOST CONTRIBUEIX A UN MÓN MÉS SOSTENIBLE

Retorna els nutrients dels residus orgànics a la terra. Tanca el cicle de la natura

Disminueix els residus que van a l'abocador o a la incineradora

Redueix l'ús de fertilitzants químics, que contaminen el sòl i els aqüífers

SOM natura FEM COMPOST!

Més informació:

Àrea de Qualitat Urbana

☎ 972 613 139

residus.palafrugell.cat

qualitaturbana@palafrugell.cat

Amb el suport de:

Agència de Residus de Catalunya

Projecte: Terregada | Disseny: Mònica Campdepadrós > MagneticStudi

GUIA DEL COMPOSTATGE

Com aprendre a fer compost

TANQUEM EL CICLE FEM COMPOST!!!

QUÈ ÉS EL COMPOSTATGE ?

El compostatge és un procés que permet reciclar les restes orgàniques que generem a casa, a l'hort i al jardí.

Entre un 40 o un 50 % del pes dels residus de cuina són restes orgàniques. Amb un compostador instal·lat al jardí o a l'hort podem reciclar de la manera més sostenible aquestes i altres restes.

La tècnica és molt senzilla, i ens permet obtenir el compost, un adob orgànic, «l'or de l'hort» molt útil per a nodrir les plantes del jardí o l'hort.

Ser compostaire és una ferma i senzilla aposta per a la millora del nostre medi i territori. Un petit gest quotidià que ens porta cap a un món més sostenible.

